

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

ROMÂNIA

CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA

DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI MEDICALĂ

CUI: 22970653, Cluj-Napoca, 400133, Piața Unirii nr. 1, Tel: 0264-599316,

<http://www.primariaclujnapoca.ro> <http://dasmclujnapoca.ro>,

contact@dasmclujnapoca.ro

596127/808/16.06.2023

PROCES-VERBAL

al întâlnirii de consultare privind serviciile sociale de la nivelul Municipiului Cluj-Napoca

Încheiat astăzi 16.06.2023, în urma întâlnirii online, pe platforma Zoom, cu ocazia desfășurării sesiunii de consultare privind serviciile sociale de la nivel local și a conturării planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul municipiului Cluj-Napoca pentru anul 2024, fiind prezenți 80 de participanți, reprezentanți ai:

Asociației Preventis, Asociației Căsuța Bucuriei, Parohiei Ortodoxe Sfânta Treime Cluj-Napoca, Asociației Humana, Fundației World Vision România, Fundației Prison Fellowship Romania, Asociației Club Partener U 1919, Organizației Creștină Ecce Homo, Asociației Dorina Palace, Serviciului de Ajutor Maltez în România, Fundației Române pentru Copii, Comunitate și Familie, Asociației Societatea Femeilor Ortodoxe din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, AFMC Christiana Cluj, Asociației pentru protejarea și ajutorarea handicapaților neuro-psihici Cluj, Asociației Down Centrul Educațional Raluca, Asociației Caritas Eparhial Greco-Catolic Cluj, Fundației Estuar, Asociației Transilvania pentru Promovarea Bolnavilor Psihici, CPECA Cluj, Arhiepiscopiei Ortodoxe a Vadului, Feleacului și Clujului, Asociației Providenta Gondviseles Fursorge, Asociației Casa Aksza, Apahm Cluj-Napoca Centrul Napoca Protheus, Fundația pentru îngrijirea vârstnicului, Asociația Culturală Miraje/Liceul Special pentru Deficienți de Vedere Cluj-Napoca, Direcției de Asistență Socială și Medicală.

În vederea realizării unei evaluări comprehensive a nevoilor grupurilor vulnerabile la nivelul municipiului Cluj-Napoca dar și a serviciilor sociale furnizate de Direcția de Asistență Socială și Medicală care au contribuit la elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale de la nivelul municipiului Cluj-Napoca 2023-2032 și a planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul municipiului Cluj-Napoca pentru anul 2024.

Acest demers a constat pe de-o parte în aplicarea unui chestionar cu întrebări deschise adresat furnizorilor publici și privați de servicii sociale de la nivelul municipiului și, pe de altă parte, de organizarea unor întâlniri sub forma unor grupuri de lucru.

Chestionarul a fost construit pentru a oferi perspectiva furnizorilor de servicii sociale asupra problemelor cu care se confruntă grupurile vulnerabile, punctele tari și slabe ale serviciilor existente, fiind completat de un număr de 50 de persoane.

Analiza chestionarelor colectate a oferit o bază pentru discuțiile din cadrul grupurilor de lucru, astfel încât informația să fie aprofundată și identificate elemente noi, sinergii, complementarități, date cuprinzătoare asupra unor tematici recurente în ceea ce privește problematicile de ordin social cu care se confruntă municipiul Cluj-Napoca.

În cadrul întâlnirii, participanții și-au exprimat punctul de vedere asupra următoarelor aspectelor enumerate în cele ce urmează în forma lor brută în vederea menținerii acurateții informațiilor:

Categoriile de persoane vulnerabile, fiind identificate următoarele:

- Copii cu părinți plecați în străinătate, părinți care se întorc de la muncă din străinătate;
- Copii/adulți consumatori de substanțe;
- Persoane care execută pedepse privative de libertate și care se întorc în comunitate;
- Victimele traficului de persoane;
- Victime ale violenței domestice;
- Familii și copii aparținând minorităților;
- Persoane cu probleme de sănătate mintală
- Persoane adulte cu dizabilități;
- Persoane aflate în faze terminale a bolilor;
- Copii în risc de separare de familie;
- Tineri proveniți din centre de plasament;
- Persoane vârstnice.

Măsuri în vederea remedierii și/sau acoperirii nevoilor acestor categorii:

- Asigurarea resursei umane, în prezent insuficientă;
 - Asigurarea continuității serviciilor acordate copiilor care devin adulți;
 - Colaborare/capacitare DASM cu ONG, societăți comerciale, voluntari;
 - Înființare centre recuperare adicții;
 - Înființare cămine vârstnici;
 - Înființare centre respiro;
 - Înființare echipe mobile;
 - Înființare creșe/grădinițe gratuite pentru copii din categoriile vulnerabile;
 - Implicarea beneficiarilor de servicii de asistență socială în serviciile sociale specifice lor;
 - Dezvoltarea Unității de Îngrijiri la Domiciliu (UID);
 - Dezvoltarea centre îngrijiri paliative pentru adulți și copii;
 - Îmbunătățire/ accesibilizare infrastructură locuințe vârstnici singuri;
 - Organizare cursuri de specialitate pentru personalul implicat;
 - Asigurarea unui nivel optim de salarizare al angajaților;
 - Înființare centre pentru agresorii victimelor domestice;

- Înființare ambulanță socială;
- Înființarea unui centru de zi pentru consiliere în adicții;
- Înființarea unui centru rezidențial pentru consiliere în adicții;
- Asigurarea continuității activității ONG-urilor care “îmbătrânesc” (prin preluarea lor de către autorități);
- Înființare centre pe cartiere;
- Educarea profesorilor și a medicilor în domeniul drepturilor copilului;
- Măsuri socio-economice pentru familiile care locuiesc în așezări informale;
- Înființare centre de zi pentru copii;
- Participarea tuturor entitatilor sociale, la Elaborarea Strategiei județene și Strategiei locale;
- Servicii alternative celor spitalicești (instituționalizare) pentru persoane cu boli psihice cronice;
- Dezvoltarea centrului de resurse - centru de consiliere și sprijin pentru copii;
- Servicii pentru victimele traficului de persoane și identificarea ONG-urilor care lucrează în domeniu;
- Înființare centre de zi pentru copiii cu risc de abandon școlar;
- Înființarea unui centru de resurse pentru profesioniștii din domeniul social – oferirea de cursuri, servicii de supervizare, intervizare, schimb de experiențe - cu posibilitatea de a implica toate serviciile sociale existente.
- Centre comunitare multifuncționale adresate întregii familii, cu servicii diverse, de la consum de substanțe, la prevenirea părăsirii timpurii a școlii, orientare școlară și profesională, servicii juridice pentru șomeri, divorț, contracte (de munca, închiriere locuințe, etc.), consiliere medicală (igienă, igienă alimentară, igienă sexuală, etc.), intermedierea oferirii de servicii medicale în cazurile de violență domestică, etc.
- Ambulanța socială în comunitate.
- Măsuri socio-economice pentru persoanele care locuiesc în așezări informale.

Identificarea punctelor sensibile și a soluțiilor aferente lor:

Puncte sensibile - Intervenția în caz de urgență/dezastre

-DASM, DGASPC, Serviciul de Sănătate Publică, încurajarea și facilitarea parteneriatelor între ONG-uri și alte instituții, Crearea unui grup de ONG-uri specializate pe acest domeniu și care împreună cu autoritățile intervin în situații de criză și nu numai. Echipa mobilă de intervenție în comunitate (acordare hrana, îngrijiri, consiliere, etc.), încurajarea implicării voluntarilor. Servicii de voluntariat, cursuri de informare pentru a acționa corespunzător în astfel de situații. Intervenția în comunitate depinde foarte mult de tipul dezastrului: război, cutremur, incendiu, inundație..și de dimensiune: dezastru individual (incendiu casă) sau război.

Încurajarea implicarea voluntarilor prin acordare de facilitate/Echipa funcțională de intervenție în regim de urgență pentru violență domestică.

Creșterea stocului locuințelor publice de urgență/Colaborare cu ISU/Crearea unor grupuri de intervenție pe competențe și colaborare cu ISU.

Puncte sensibile - Locuire (tineri proveniți din sistem, alte categorii)

-Parteneriat public-privat/ Servicii integrate care să includă și partea de locuire sub o formă sau alta - chirie modică, centru de tranzit/ Locuințe sociale pentru aceasta categorie/Facilitarea locurilor de muncă și a chiriilor mai accesibile lor/Asigurarea locuințelor sociale/Locuințe protejate pe o perioada determinată, program de incluziune monitorizat.

-Analizarea realistă a problemelor și nevoilor reale, înainte ca tinerii să părăsească sistemul de protecție.

-Analizarea oportunității de creare a unor locuințe sociale pentru persoane vârstnice- Ghidul PNRR/Ghidul PoIDS

Accesarea mecanismului financiare PNRR/PoIDS 2021-2027 cu privire la Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (GAL+SDL).

Puncte sensibile - Persoane cu dizabilități

-Corelare și sinergie între SIDU-SDSS-SDL;

-Servicii specifice pentru copiii cu CES. Continuarea terapiilor recuperatorii la persoane adulte cu dizabilități finanțate, ajutate în cadrul centrului de zi;

-Servicii de zi și de recuperare pentru toate categoriile de persoane cu dizabilități (intervenție timpurie, copii și adulți);

-Creșterea capacității centrului de servicii de recuperare - număr mai mare de beneficiari și de specialist;

-Servicii de sprijin pentru copiii cu CES încadrați în școli de masa (importanța dreptului la o viață independentă);

- Accesarea unor finanțări nerambursabile pentru dezvoltarea/înființarea unor servicii de îngrijire la domiciliu sau în centre de zi pentru persoane cu dizabilități;

- Școli inclusive;

-Alternative de servicii pentru beneficiarii care rămân în urma desființării anumitor servicii sociale (exemplu Estuar);

- Servicii sociale pentru adulți cu dizabilități(continuitate);

- Creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități și a familiei prin crearea dezvoltarea serviciilor la nivelul local;

-Informare în domeniul recunoașterii riscurilor/vulnerabilităților copiilor atât pentru profesioniști cât și pentru comunitate în general;

-Centralizarea serviciilor acordate persoanelor cu dizabilități , o platforma de ex.observatorul prenazut de legea 9 /2023.

Puncte sensibile - ZUM

-Mobilizarea persoanelor resursă (persoane din comunitățile marginalizate care manifestă o disponibilitate sporită în a se implica în procesul de rezolvare a problemelor comunității) și a liderilor de pe teritoriul SDL, atât din zona/zonile marginalizate (ZUM), cât și din zona funcțională. Un element important în procesul de mobilizare a unei comunități îl reprezintă identificarea persoanelor resursă („susținători locali”) și a liderilor comunității, precum și cooptarea lor în proces. Primul pas în mobilizarea comunității este să se recunoască și să se comunice faptul că membrii comunității sunt persoane care pot avea contribuții valoroase.

Proiecte pentru zona Pata Rât ar trebui să se înscrie într-un proiect master de 5-10 ani de interzicere a locuirii acolo. De la alfabetizare la alternative de câștiguri materiale, școlarizare, etc. Copilul trebuie pus în prim plan și copiii care locuiesc acolo au prea multe drepturi încălcate. Formare/informare cu privire la specificul oamenilor care trăiesc/provin din ZUM-uri, cu luarea în considerare la modul realist a sistemului de valori specific comunității respective.

Puncte sensibile - Resursa umană

S-a constatat faptul că mare folos ar fi: supervizare în servicii sociale; implicarea voluntarilor, facilitarea /încurajarea de implicare în comunitate; structura de personal să fie în acord cu număr de beneficiari și nevoile comunității pentru a acorda servicii de calitate; oportunitatea egală pentru persoanele proaspete absolvente, programe de internship; implicarea unui facilitator/ri profesionist extern/ONG neutru, catalizator pentru gestionarea ZUM-urilor.

Cine? ONG-urile în parteneriat cu DASM, prin rotație - de ex. săptămâna violenței domestice - 2-3 ONG-uri - workshop-uri tematice/grupuri de suport pentru profesioniști.

Valorificarea parteneriatelor cu ONG-uri care acționează în același segment.

O problemă de resursa umană pe care o văd este limitarea intervenției de către legislație.

+ *Prevenția, respectiv întrebarea de ce nu se reduce numărul persoanelor care au nevoie de asistență/suport. Cred că poate fi adaugă la lista punctelor sensibile.*

Propunere completare organigramă DASM cu:

- Centre comunitare în cartiere;
- Echipă mobilă pentru copii cu dizabilități;
- Centru respiro pentru adulți și copii cu dizabilități;
- Centru de recuperare pentru copii cu dizabilități;
- Centru multifuncțional pentru persoane cu dizabilități și aparținători;
- Cămin rezidențial pentru persoane vârstnice;
- Centru pentru prevenire/recuperare adicției;

- Centre de terapie ocupațională pentru persoane adulte cu dizabilități- centre de zi;
- Locuințe maxim/moderat/minim protejate pentru persoane/adulți cu probleme de sănătate mintală;

Propunerea/conceperea unei astfel de "organigrame"/platforme care să cuprindă și o listă a ONG-urilor, în funcție de categoriile de beneficiari cărora li se adresează/tipul serviciilor oferite.

Modalități de potențială colaborare identificate

- Liste cu serviciile funcționale și actorii sociali din localitate;
- Întâlniri de discuții și de analiza, cu problematica legată și de greutățile pe care le întâmpina DASM în realizarea propriilor obiective;
- Întâlniri lunare/trimestriale pe domenii de servicii sociale specifice. ce exista ce e de făcut etc.
- Evaluări periodice a implementării strategiei locale de servicii sociale.

Modalități de responsabilizare a beneficiarilor în procesul de integrare/reintegrare/ participare activă la viața comunității locale

- Crearea unui "forum" deschis tuturor părților implicate și/sau doritorilor , unde se pot dezbate permanent probleme noi și vechi.
- Nu toți beneficiarii de asistență socială vor deveni independent de servicii sociale, dar toți vor trebui implicați în formularea planurilor legate de ei.
- Vor exista întotdeauna dependent de servicii sociale care vor necesita o intervenție continuă.
- Invitarea reprezentanților beneficiarilor serviciilor în cauză și a aparținătorilor acestora la astfel de discuții.
- E nevoie ca în munca cu beneficiarii să te raportezi permanent la nevoile beneficiarilor și la cum se raportează ei la problemele lor.
- Implicarea beneficiarilor în programe de voluntariat, inclusiv, în programe de tipul "Adoptă un bunic".
- Aducerea împreună a persoanelor cu și fără dizabilități, prin activități interesante care pot evidenția abilitățile, dincolo de dizabilități.
- Printr-un proces amplu, profesionist și realist de mobilizare și facilitare comunitară, model DLRC/Banca mondială.

Concluzii:

- Identificarea grupurilor vulnerabile de la nivelul municipiului Cluj-Napoca;
- Dezvoltarea serviciilor sociale inexistente/existente adresată acestor grupuri,
- Furnizarea de servicii sociale de calitate care să răspundă și să țină cont de caracteristicile fiecărui grup vulnerabil;

- Identificarea, evaluarea și acoperirea adecvată a nevoilor specifice ale grupurilor vulnerabile.
- Formularea obiectivelor operaționale ale SDSS (2023-2032) și conturarea planului de acțiune pe servicii sociale de la nivelul municipiului Cluj-Napoca pentru anul 2024;
- Necesitatea de adaptare/înființare a unor servicii sociale de tip rezidențial și de adaptare/dezvoltare/înființarea unor centre de zi care să corespundă nevoilor persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, copiilor și familiilor vulnerabile, victimelor violenței domestice, agresorilor familiale, persoanelor cu adicții, migranților, precum și altor categorii de grupuri vulnerabile dar și de flexibilizare a serviciilor în acord cu schimbările sociale mai sus menționate.
- Adaptarea cadrului legislativ pentru susținerea furnizorilor de servicii sociale, valorizarea expertizei ONG-urilor de profil de la nivelul municipiului, să sprijinirea creșterii numărului de specialiști care lucrează cu grupurile vulnerabile precum și formarea profesională a acestora.
- îmbunătățirea colaborării interinstituționale și a parteneriatului public-privat, crearea de rețele organizaționale solide, în vederea diversificării serviciilor sociale și a creșterii calității acestor servicii, cu accent exclusiv pe beneficiarii vulnerabili.
- Furnizarea de servicii sociale de calitate care să răspundă și să țină cont de caracteristicile fiecărui grup vulnerabil reprezintă o provocare pentru orice instituție sau rețele de instituții cu atribuții în domeniul social. Identificarea și răspunsul adecvat la nevoile specifice ale grupurilor vulnerabile sunt esențiale pentru elaborarea și implementarea unor politici de incluziune socială eficient

Întocmit:

Ana-Maria Farcaș

Magda Iclodean-Lazar

